

BÉKÉS

Békés, 1948
június 27.

A BÉKÉSI PARASZTSÁG LAPJA

Péter-Pál

Végre elérkezett az a várva-várt nap is, ami elé az egész magyar nemzet oly nagy várakozással tekint. Most válik majd nyilvánossá, hogy a magyar földművelésügyi miniszter, vagy sem? Mert bizony az elmúlt esztendőben is sok-sok aggodalmat kellett ennek a természetnek a sorsáért aggódnunk; sokszor úgy volt, hogy a szántó-vetőnek már-már olyan katasztrófára kellett elkészülnie, amilyenben az utolsó években sorozatosan része volt. Már pedig itt Békésmegyében az új termésnek, közelebről a búzának sorsával áll, vagy bukik az egész élet, mert ha itt nem terem meg a kenyérnekvaló, egy esztendőig rosszul megy a termelőnek, munkásnak s mindenkinek.

A Mindenható különös kegyelme azonban az idén velünk volt. Amint az egész határ felvidéki arculata mutatja, hogy az aransárgán ringó búzaföldök suttogják, az idei termés teljesíteni fogja reményeinket, várakozásainkat, amikben már évek óta nagyon szerények vagyunk. Az arató kaszája nem sokára belevág a sárga búzatergerekbe, hogy rendekbe szedje a gabonát, majd aztán, hogy csűrbe kerüljön a „mag”, az „étel”, a magyar föld szerelmeseinek szemében a legnagyobb ajándék, ami csak egy évi fáradságos munkáért annyit sok feltű aggodalomért kijuthat.

Hálaadó szívet fogadjuk az idén is ezt a mi életünkben legfontosabb napot, amely a mindennapi kenyér szent ünnepe mindenkor. Ünnepi lélekkel és áhítattal tekintünk mindannyian, azok is, akiknek az élet rendje más foglalkozást osztott ki, az aransárgán pompázó határra, amelynek minden pontján acélos izmú kaszások állnak munkába, hogy a csűrbe betakarítsák az egy esztendőre valót, a legtöbbet, az egy évi megélhetés legelső szeméjéig sem pótolható alapját. Hálaadó szívet fordulunk a Mindenható felé, hogy az utóbbi hetek aggasztóan alakuló időjárását az utolsó napokban javunkra fordította és elhárította fejjünk felől azt a szörnyűnek mulatózó csapást, amit annyit sok rossz esztendő után talán már ki sem bírhattunk volna. Az idei kaszavágás legelső napja azért különösen nagy ünnep az idén a számunkra és pedig a hálaadás bensőséges ünnepe, amikor a föld népe, a kasza-kapaforgatók, a mesterséget űzők, az ember számára rendelt javak cseréjét bonyolították, az íróasztalok munkásai egyaránt buzgó imádságban köszönik meg a magyarok Istenének, hogy az idei új termésrel mához egy esztendőig levette a vállunkról a leg-súlyosabb gondot, a mindennapi betevő falat gondját.

Hálát adunk a magyarok Istenének különösképpen azért, mert az idén igazán elégségesen adja drága áldását ahhoz, hogy abból minden magyar szájnak juthasson.

Új kenyér ünnepe

vasárnap délelőtt 9 órakor a Bérház előtt

Községünk demokratikus szervei, pártjai és szervezetei nagyszabású ünnepséggel nyitják meg az ideit, immár negyedik, szabad aratást. Méltatni kívánják ennek az életet tizhónapi aggódo reménységgel kísért és várt természetakarító munkának nagy jelentőségét. Boldog reménykedéssel tekintünk szét a zizegő, lágy szellőben ringó búzaföldökre, amelyeket itt-ott már duzzadó keresztek tarkítanak s a nyári nap csókjeitől beözve, igérik nekünk az izes, fosztós, áldott magyar kenyeret. Adjon a Mindenható elegendőt, hogy „édes Szülém” ne gondoktól barázdált arccal, hanem boldog anyai mosollyal annyit tudjon szelni a szöszke, vagy barna kis buksiknak, amennyit jölesik nekik.

Az ünnepségen fővárosi előadók fognak beszélni a felszabadult mezőgazdasági dolgozók erőfeszítéseiről,

amelyet az ország kenyérellátása érdekében teljesítenek.

A FÉKOSZ helyi csoportja zászlóavatással teszi emlékeztetéssé s daggá ezt a nagyfontosságú munkás-ünnepet, hogy kifejezésre juttassa ezáltal is a mezőgazdasági dolgozók összefogását erre az országépítő nagy munkára. Minden demokratikus dolgozónak érdeke, hogy jelen legyen ezen az ünnepélyen, aki igényt tart arra, hogy az új kenyérből érdeme szerint részesüljön.

Az ünnepély műsora a következő: 1. Himnusz. Játssza a zenekar, énekl a közönség. 2. Megnyitó. 3. Ünnepi beszéd. 4. Új termés jelképes átadása. 5. Zászlóavatás beszéd. 5. Zászló átadása, átvétele. 7. Alkalmi szavalt. 8. Zászlószögek beverése. 9. Záróbeszéd. 10. Szózat. Játssza a zenekar, énekl a közönség. Este 8 órakor arató-bál a Bérház nagytermében.

A Békési MÁV SE és egyben Békés község sportolójának első nemzetközi mérkőzése a gimnáziumban

Június 30-án, szerdán 14:30 órakor érkezik községünkbe a cseh *Hradec Kralove* női és férfi kosárlabda csapata huszonkét játékosal és két kísérővel, hogy megmérkőzzék a B. MÁV SE női és férfi csapatával. Ez az első eset, midőn külföldi csapat látogat el Békésre. Ezt a kosárlabdázók vezetőinek közönlhetjük, kik ezen sportágat olyan nivóssá tették, hogy az OSH a rájengedélyt megadta, ezzel is elismerve a kosarasok munkáját.

A Hradec Kralove férficsapata a cseh bajnokság hetedik helyen végzett. 1948-ig tíz nemzetközi meccset játszott. Az *AZs Warsava*, *Olsza Krako*, *Cracovia Krakow* és az *YMCA Gdask* csapatok ellen győztek, míg ES Lyontól, Mccszi Palestinától és a magyar *MÁFC NB I-es* csapatától 57:45 arányban kikaptak.

A női csapat — arányosan számítva — sokkal erősebb a férfiaknál, tehát a békési lányoknak nehezebb dolguk lesz. 1945—46-ban a *Hradec Kralove* volt *Csehszlovákia* országos női bajnoksapata. Az idén a prágai Spárta mögött második volt a *Cseh Ligában*. 1947-ben és az idén a cseh vasutas bajnokságot is megnyerte.

Tizenkét nemzetközi meccset játszott és csak a *Moszkva válogatottja* ellenit veszítette el 26:21 arányban. *Lengyelország*, *Bulgária*, *Amsterdam* válogatottját, a belgrád *Vörös Csillagot* és más kintño együtteseket győzött le. Ha ezeket az eredményeket nézzük, bizony nehéz dolga lesz a B. MÁV csapatnak. Minthogy a békési lányok is eléggé jólképzett játékosok s amellet lelkesek is,

különösen most, midőn az egyesületen keresztül a magyar színekért és Békés sportiskeréért fognak játszani, jó mérkőzést várunk tőlük.

A békési állomáson *Mucci Imre* főjegyző üdvözl a vendégeket. A mérkőzés előtt a Himnuszok elhangzása után dr. *Krafcsik Gabor* járási főjegyző szól a két nemzet játékosaihoz.

Majd a kölcsönös zászlócsere után, 21:15 órakor kezdődik villanyfény mellett a női mérkőzés a Hradec Kralove—B. MÁV SE között, melynek végetéivel kerül sorra a férfiak játékára.

A mérkőzés után *Apáti Nagy Jenő*, a Népi Sport Bizottság elnöke átadja a vendégeknek a serleget és az emlékoszarakat.

A vendégek csütörtökön reggel utaznak el Békésről.

Bizunk abban, hogy a két nemzet fiainak békési találkozója jó sportot hoz s előmozdítja a szomszédos népek barátságát.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, jegyek elővételben kaphatók a Szövetkezetben. Helyárak: I. sor 5 Ft, II. sor 4 Ft, III. sor 3 Ft, állóhely 2 Ft.

Pártmozgalom

A Nemzeti Parasztpárt békési szervezete 1948 július 4-én délelőtt fél 11 órakor rendes nagygyűlést tart. Tekintettel az ügy fontosságára, a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri a Vezetőség. Tárgy: Az elnök lemondása, helyette új elnök választása.

Erdei Ferenc főtitkár a békéscsabai Péter-Pál napi aratóünnepen

A június 29-én tartandó országos aratóünnepre a Függetlenség Front küld központi szónokokat.

A Békéscsabán tartandó ünnepre a Nemzeti Parasztpárt Erdei Ferenc főtitkárt küldötte ki. A FÉKOSZ ünnepi szóuka pedig Horváth Jánosné nőtitkár lesz.

Rendelet a tengeri őrléséről

A tengeri forgalmának, felhasználásának és őrlésének szabályozásáról rendeletet adott ki a földművelésügyi miniszter.

A rendelet szerint az őrlésre kerülő tengeriből darát előállítani nem szabad. Csira kivonása nélkül őrlött tengeriből 92 kg tengeriszót és 55 kg egységés minőségű korpát, — csira kivonásával őrlött tengeriből pedig 85 kg lisztet, 7 kg tengericirát és 55 kg egységés minőségű korpát kell előállítani.

Ez a rendelet június 19-én lépett hatályba.

Békési tanulók rajza világköruton

Mint már említettük, békési tanulók rajza az eszperantó világnyelv segítségével kijutott a franciaországi Lyonba, ahol nagy sikerű nemzetközi kiállítás volt május hó 23-tól június 13-ig.

A lyoni újságok és rádióállomás részletes kedvező beszámolót adott róla. A kiállítás annyira tetszett, hogy annak anyagát más országok is elkérték. Milánóban júliusban, Budapesten augusztusban, Zaandamban (Hollandia) szeptemberben mutatják be, de ott biztosan nem áll meg, hanem folytatja útját a világ körül.

Mint a katalógusból megtudtuk, a kiállítás csakugyan nemzetközi volt. Küldtek be rajzot Angliából, Argentínából, Ausztráliából, Belgiumból, Ausztriából, Braziliából, Csehszlovákiából, Dániából, Finnországból, Jugoszláviából, Lengyelországból, Madagaszkárból, Magyarországból (két helyről), Marokkóból, Németországból, Palesztinából, Norvégiból, Olaszországból, Svájcól, Svédországból, Urugvajból. Megérkezett több, mint 3000 rajz, abból bemutatnak körülbelül 1000-et.

A múlt évi bércepiési százalék marad

Az Országos Közellátási Hivatal közlése szerint a bércepiési rész szabályozó korábbi rendelet ma is hatályban van, ezért a géptulajdonosok százalékát a tavalyinak megfelelően kell az idén is kiszólgáltatni.

Megállapították a részaratók és cséplőmunkások munkabérét

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság az aratási munkabéreket a következőképpen állapította meg:

Csak az aratás munkája fejében,

élelmezés mellett aratópáronként tarlóról való részesezés esetén a szemtermésből, pelyvából és a törekből járó rész jobb földön az alsó határ tízdrész, a felső határ kilencedrész, a gyengébb földön az alsó határ kilencedrész, a felső határ nyolcadrész, — gép alól való részesezés esetén jobb földön alsó határ 10 százalék, felső határ 11 százalék, gyengébb földön alsó határ 11 százalék, felső határ 12,5 százalék.

Aratás, hordás és asztagolás együttes munkái fejében,

élelmezés mellett aratópáronként a szemtermésből, a szalmából, a pelyvából és a törekből járó rész tarlóról való részesezés esetén, jobb földön alsó határ kilencedrész, felső nyolcadrész, gyengébb földön alsó határ nyolcadrész, felső határ hetedrész, — gép alól való részesezés esetén jobb földön alsó határ 11 százalék, felső határ 12,5 százalék, gyengébb földön alsó határ 12,5 százalék, felső határ 14 százalék.

Biztosíték (vagylagos bér) hatszteri holdanként csak aratás fejében alsó határ 60 kg gabona, felső határ 75 kg gabona, aratás, hordás és asztagolás együttes munkái fejében alsó határ 70 kg gabona, felső határ 85 kg gabona. A munkavállalóknak minden 5 kat. hold föld után egy kocsi szalma is jár.

Szabványbér mellett:

csak az aratás munkája fejében, élelmezés nélkül, kat. holdanként járó szakmánybér ritka, álló gabona

mellett, alsó határ 70 kg gabona, felső határ 90 kg gabona, jó közepes álló gabona mellett, alsó határ 80 kg gabona, felső határ 100 kg gabona, dült gabona mellett, alsó határ 90 kg gabona, felső határ 120 kg gabona, vihar által összekevert, kuszált, dült gabona mellett, alsó határ 120 kg gabona, felső határ 150 kg gabona. A munkavállalóknak minden 5 kat. hold learatása után egy kocsi szalma is jár.

Abban az esetben, ha a munkáitató az aratáshoz maroktraktó aratógépet a szükséges vontatóerővel ad, a munkavállalókat a megállapított munkabérnek csak 60 százaléka, kéveköti aratógép használata esetében pedig annak csak 50 százaléka illeti meg.

Tarlórol való részesezés esetén a munkavállalókat megilleti részt a munkáitató köteles hazaszállítani.

Az aratómunkásoknak járó élelmezés

fejenként és naponként négyszeri bőséges étkezésből áll. Ebből kétszer feltétlenül meleg étel biztosítandó. Ha a munkáitató kész ételt nem ad, az aratómunkásoknak fejenként és naponként a következő élelmezés jár: 75 deka kenyérliszt, 25 deka főzőliszt, 15 deka befőzárú (zsír, szalonna), félkilo burgonya, félkilo vegyes fűszerek, 4 deka só, fél liter tej, 50 fillér fűszerpénz és heti egy kilo hús.

A kévekötiének a kaszással azonos, a marokszedőnek pedig a kaszás keresete 75 százaléka megfelelő bér jár.

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság szabályozta

a cséplési munkabéreket

is. A cséplés és kaszalás együttes

munkái (ideértve a pelyva és esetleges törek kaszalását, továbbá zsakolást és a magtárba hordást is) fejében járó részesezmunkabér, élelmezés nélkül, elevátor használata mellett 5 százalék, elevátor használata nélkül 5,5 százalék. A cséplőgép mellett foglalkoztatott etetők munkabérét külön a géptulajdonos fizeti. Ugyancsak a géptulajdonos köteles az esetleges gépkezelőt is fizetni.

Élelmezés mellett a cséplési rész-

bér naponként 6 kg buza, vagy más elcséplélt termény, azonos egyenértékű mennyiségével csökken.

Ha az aratómunkások az általuk learatott gabona cséplését is végzik, mind az aratórész, mind a cséplőrész kiszámításánál a teljes elcséplélt gabonamennyiséget kell figyelembe venni.

A cséplőgépnél részesezmunkára alkalmazott női munkavállalókat a férfi munkás keresete 75 százalékának megfelelő bér illeti meg.

Szabályozták az öntözővizek használatát

A földművelésügyi miniszter új rendelkezésben szabályozta az öntözővizek használatát.

A rendelet szerint öntözővizhasználati engedélyek csak az árvíz, belvízvédelmi, hajózási és fauszatási érdekek szem előtt tartásával adhatók ki. Az engedélyeket a földművelésügyi miniszter 6 évre adja. A hatéves időtartamon belül az öntözőviz legfeljebb három éven át használható rizs termesztésére, a vízhasználati engedély további tartama alatt az öntözővizet csak egyéb növények öntözésére lehet használni.

A közös és közlegelőknél azon részén, melyre a földművelésügyi miniszter rizstermelés céljából feltöltési engedélyt adott, a három évi rizstermelés után csak öntözőszes szárlastulajdonosok, illetve rézgazdálkodók lehetnek folytatni.

Uj öntözővizhasználati engedélyeket minden év december 31-ig kell kérni az illetékes kulturmérnöki hivataltól. Az engedélyek kiadásánál a szövetkezeteket és az öntözést közösen folytató kisbirtokosokat előbbség illeti. Az engedélyezési tárgyalásra a FEKOSZ és UFOZS képviselőit is meg kell hívni.

Az öntözőviz elvezetésére szolgáló vízművek használatáért évenként vízdíjat kell fizetni. A vízdíj az állam-

kincstár illeti s két egyenlő részletben: április 1. és október 1. napján esedékes. A vízdíj megfizetésének elmulasztása esetén a vízhasználati engedély visszavonható. A vízdíjat kat. holdanként egységek után állapítják meg. Egy egység 15 forint. A holdanként számítható egységek száma terményfélék szerint változik.

Kötelező a kapálás és a gyomirtás

Alapvető újításszámba menő és terméshozamaink növelése szempontjából beláthatatlan fontosságú körrendeletet intézett Dobi István földművelésügyi miniszter az ország összes gazdasági felügyelőihez és gazdajegyzőihez. Ezzel a rendeletével a miniszter a felügyelőseket felhatalmazza arra, hogy az ország minden községében a szokásos módon hirdesse ki a széles sorkávolságban vetett növények többszöri kapálási kötelezettségét és tegye közhírré, hogy az a vetésterület, amelyet tulajdonosa vagy hasznosbirtója nem tart gyommentesen, elhagyott területnek minősül.

Ez a rendelkezés a kapásnövényekkel bevetett területekre ez év augusztus 15-ig terjedő ideig is alkalmazható.

Varnyú és az öt úr

Írta: Sinka István

aki se lát, se hall a borok mennyisége miatt, csak áll és beszél... utána a hintőnek:

— Az a biteng paraszt!... Máthé Laci, kérlek, fogjátok meg! Az ilyen lelketlen embert meg kell kötözni... A kezit is, meg a lábát is... Máthé, kérlek...

Beszélt még tovább is, de a hangja semmivé foszlott a roppant hajnalban. S mikor a hintő kutyogása is elvesztett végkép, évtatosan, egyszemélyre az asztalig ment, ott leült, feje odabillent a fél pogácsa mellé és horkolni kezdett. S mellette a bor csöpögött tovább.

A hintő meg haladt az öt puskás úrral. Még meg se bitorlott a hajnal, mikor megállott a Varnyú Pista tanyája mellett. Az öt puskás úr leszállt. Körül esend volt. Aludt a tanya. Benni, mintha nem is éltek volna. Az öt úr közeledett... Meg kell tudni, na, hogy ez a Varnyú Pista idehaza van-e? Megálltak a konyhaijól előtt.

— Így tán mégse szabad rátörni egy emberre, — remült meg a ló-doktor, amikor a tanító jól megrázta a kilincset.

— De hát nem törünk rá, te — legyintett az igazgató. Csak kihíjuk... Hé, paraszt, gyere ki, ég a házad ideki, — hajolt bele az ablakba.

... urak várnak ideki, — duplázott Marcsa, a jegyző.

Semmi nezz. Csak egy hatalmas nyárfa zugott s mellette egy sovány kis tehén csörgötte a láncát.

— A mi kutyánk fia.

— Az!

Nevettek. A nyárfa zugott. Ekkor talpon volt már Varnyúné is és került szék, asztal; a hintő: uj borokert ment... S amikor meghasadt a hajnal, Marcsa jegyző ur odahajolt Varnyú Pistához.

— Csökölj meg, paraszt! — mondta neki.

— Engem is! Engem is! — akart testvérsünni mind. — Csak a kis ló-doktor nem. Ó lerogyott a lapu közé s onnan nyögte:

— Ha beteg leszel, te disznó paraszt, majd én meggyógyítalak!

A többiek még ittak, de mire sugaras lett keleten az ég, egyenként elszórtanodott mind. Máthé, a tanító úgy gondolta, hogy áldott a föld és ráfeküdt. Rác, az igazgató sóhajtott és busult a pusztló hazán és a pusztló népen. Marcsa jegyző ur meg bántulta egy ideig a tehenet, aztán így szólt:

— Csak neked jó, kis tehénke, alhatsz... De nekünk, lásd, szenvedni kell! — Aztán eltántorodott ő is. Bódi, a földbirtokos megingadta a fejét, leterdelt a tanyaudvarra és azt mondta:

— Én ur vagyok és annyit iszok, amennyi belém fér!

Varnyú Pista, az orvvadász meg köze ült az üvegeknek és ivott... Ivott, mint olyan ember, akinek semmiébe bor el nem omlhatja a szomúságát... És lassan kelt a nap. A messi virágos tallók félragyogtak... S amikor az első reggeli szellőcsöke adufutott a lapu közé, egy hosszú lábú tücsök felugrott a kis ló-doktor pepita nadrágjára és elkezdett élesen muzsikálni.

A helyi arról, hogy Kereszt... vanak... örsz... és... kiadva. Kereszt ezeket... vették... helyi Ma... nőfőné, emelet... ben a je... z Orszá... hatóság...

A bék... szervez... egéznap... Napközi... hadiölő... a békés... getását.

U... Békés... ké...

Békésről... Békés-F... Békés-F... Békéscea... Közvet... 840 őr... Békésca... Békés-F... Békés-F... Békésre... Sovány... áll az uta...

Öt ke...

Az eg... napi vás... hogy egy... támasztó... forgólódi... hogyan s... A rendő... fut. Nemes... lennie, n... párhos s... toltá ma... észre, h... Hátrafor... talta, ho... is próbál... Csakha... ahol elei... ismerte l... bevallott... összesen... aprósága... löstől pe... lopott.

A fiu... örségre, elő, h... 13 éves... lehetett... A ren... a fiut a...

Forg... a

A Ga... alapján... kelettel... jeyek e... második... galomba...

A Magyar Vörös-Kereszt közleményei

A helyi bizottságnak tudomása van arról, hogy a békési közületeknél és magánosoknál a Magyar Vörös-Kereszt tulajdonát képező tárgyak vannak, melyek annak idején megörzés és használat végett lettek kiadva. Felhívja a Magyar Vörös-Kereszt mindazokat, akiknél van, ezeket a tárgyakat nyilvántartás végett szíveskedjenek jelenteni a helyi Magyar Vörös-Kereszt titkárságánál, Ptacsek Irén Bérház, I. emelet 6. sz. irodában. Amennyiben a jelentés nem történe meg, úgy az Országos Magyar Vörös-Kereszt hatóságilag fogja igénybe venni.

A békési Magyar Vörös-Kereszt szervezete 1948. év július hó 4-én egésznapos utcai gyűjtést rendez a Napközi Otthon étkeztetésére és a hadilökök megsegítésére. Kérjük a békési társadalom szíves támogatását.

Új vonatpár

Békés-Békés-Földvár-Békéscsaba és vissza viszonylatban

Békésről indul 7 49 órakor.
Békés-Földvárra érkezik 8 05 órakor.
Békés-Földvárról indul 8 08 órakor.
Békéscsabára érkezik 8 27 órakor.
Közvetlen csatlakozás a Gyulára 8 40 órakor induló vonathoz.
Békéscsabáról indul 11 20 órakor.
Békés-Földvárra érkezik 11 40 órakor.
Békés-Földvárról indul 11 42 órakor.
Békésre érkezik 11 58 órakor.
Soványhátan mind két vonat megáll az utasok fel- és leszállása végett.

Öt kerékpárt lopott egy fiú

Az egyik békési rendőr a vasárnapi vásárra arra lett figyelmes, hogy egy 13-14 éves fiú a falhoz támasztott kerékpárok körül sűrűn forgolódik és lesi az alkalmat arra, hogyan szerezhetne közülük egyet. A rendőr félrevonult s úgy leste a fiút. Nem sokáig kellett figyelőben lennie, mert a fiú odament a kerékpárhoz s a legnagyobb higgadsággal tolta maga mellett, amikor azt vette észre, hogy egy kéz nehezedik rá. Hátrafordult s csodálkozva tapasztalta, hogy rendőrkézre került. Nem is próbált tagadni.

Csakhamar a rendőrségre került, ahol eleinte csak a kerékpárolpást ismerte be. Majd zavarba esett és bevallotta, hogy a vásár alkalmával összesen 5 darab kerékpárt, több apróságot, az egyik vásári vendéglőstől pedig egy üveg málnaszörpöt lopott.

A fiú szüleit behívták a rendőrségre, ahol szinte restelleve adták elő, hogy tudomásuk volt arról, hogy 13 éves fiuk rossz utra tért, de nem lehetett parancsolni neki.

A rendőrség úgy intézkedett, hogy a fiút a javítóintézetbe utalják.

Forgalomba kerülnek a 20 forintosok

A Gazdasági Főtanács határozata alapján az 1947. február 27-iki kelettel ellátott 20 forintos bankjegyek augusztus 1-én, a stabilizáció második évfordulóján kerülnek forgalomba.

Julius elsejétől új élelmiszerjegyeket kapunk

Julius elsejétől kezdve az egész országban az alábbi élelmiszerjegyeket vezetik be: 1. általános közellátási jegy 12 éven felüliek, 2. általános közellátási jegy 12 éven aluliek, 3. általános közellátási jegy 12 éven felüli önellátók, 4. általános közellátási jegy 12 éven aluli önellátók részére. 5. zsiradékjegy Nagybudapest területén, 6. „A” tejjegy egyéven aluliek, „B” tejjegy 1-3 éves, „C” tejjegy 3-6 éves, „D” tejjegy 6-12 éves gyerekek, „E” tejjegy terhes és szoptatós anyák részére, „F” tejjegy 60 éven felüliek, 7. kenyérpótlójeget nehéztestmunkások, kenyérpótlójeget terhes és szoptatós anyák, 9. közellátási pótlójeget 65 éven felüliek részére. 10. kenyér heti-jegy.

A rendelet értelmében a vámörlesre jogosult évközben nem minősíthető ellátatlannak, ha az évi fejadagját megörlette. De az önellátó évközben is ellátatlanná válhatik, ha a gabona készlete az egész évt fejadagját nem fedezi. Ebben az esetben vissza kell szolgáltatnia az önellátói igazolványát. A vámörlesre jogosult önellátó mezőgazdasági munkás kenyérpótlójeget nem

kap. A 65 éven felüliek részére rendszeresített pótlójeget ki kell adni minden olyan személy részére, aki a hatvanötödik életévét március 31-ig betöltötte.

A jegyek és utalványok díjai

Az új jegyek és utalványok díjait meghatározta a kormány:

Az általános közellátási jegy nem önellátóknál 50, önellátóknál 30 fillér havonta. Általános közellátási jegy önellátók részére negyedévenként 50 fillér. Közellátási pótlójeget 65 éven felülieknek negyedévenként 60 fillér, a zsiradékjegy 20, a tejjegy 10, a kenyérpótlójeget 20 fillér. A petróleumjegy világításra negyedévenként 40, világítási petróleumjegy mezőgazdasági üzemeknek 20 fillér. A tüzelőanyag ellenőrzőlap évenként két forint. A közellátási kijelentő 50 fillér. A marhaszállítási igazolvány egy vagrona 28 forint, a sertésvágási utalvány, a borjувágás és borjuszállítási engedély 1 forint, a sertésvágási engedély 20 fillér, a cséplési napló és mázsakönyv 3-3, a cséplési eredménylap 6, a gabonalap 4 forint darabonként.

A második világháború előestéjének okmányai és anyagára

„Második világháború előestéjének okmányai és anyagára” című gyűjtemény második kötete, amely a szovjet külügyminisztérium kiadásában jelent meg, 29 okmányt tartalmaz Németország volt londoni követének, Dircksennek levéltárából. Direksten közvetlenül a második világháború előtt — 1938 március 31-től a háború kezdetéig — volt követ Londonban. A gyűjtemény, a Direksten diplomáciai levéltárából származó okmányokon kívül, tartalmazza még Direksten négy politikai jelentőségű, nemhivatalos levelezéséből származó okmányt is. Szerepel a gyűjteményben Németország párizsi követének, Beltscheknek két jelentése is, amelyekben elénkítja a második világháború

előestéjén folytatott francia politikát.

A gyűjtemény okmányai leleplezik a Csehszlovákia megszállását és a müncheni tárgyalásokat megelőző angol és francia politikát és az 1939-es angol politika lényegét. Az okmányok teljesen megerősítik a „Szovjet Tájékoztató Iroda” ebben a tárgyban kiadott közleményének minden állítását. „Az angol-francia politika lényege — írja a Szovjet Tájékoztató Iroda közleménye — nem a békeszerető államok erőinek a támadás elleni egyesítésében, hanem abban rejlett, hogy a Szovjetunió elszigetelni igyekezett és megkísérelte a hitleri támadást keletre irányítani a Szovjetunió ellen, eszközként használva Hitlert a saját céljai érdekében.

Hetvenhét kistisztviselőt neveztek ki az építésügyi minisztériumban

A korábbi években az építés- és közmunkaügyi minisztériumban a kistisztviselőkkal a kinevezések alkalmával senki sem törődött. Nagy Ferenc és Mistéth Endre idején a főtisztviselők egymás kinevezésével voltak elfoglalva.

Darvas József építés- és közmunkaügyi miniszter elérkezettnek látta az időt, hogy ezen az állapoton változtasson, ezért 77 kistisztviselői tisztelődíjas alkalmazottat nevezett ki, hogy így méltányolja ezeknek a kistisztviselőknél a demokrácia és a minisztérium érdekében végzett munkáját. Ugyanekkor 14 segédhivatali alkalmazottat előléptetett.

A miniszter képviselőjében dr. Rodé Béla miniszteri osztályfőnök és Takács Sándor miniszteri titkár átadta az alkalmazottaknak a kinevezési okmányokat, Bogdány György építés- és közmunkaügyi igazgató, a szakszervezet szociális titkára üdvözölte a szakszervezet nevében az újonnan kinevezett

tisztviselőket, akiknek részéről dr. Kronstein Istvánné mondott köszönetet, hangsúlyozva, hogy Darvas miniszter a közvetlen elődjétől, Veres Péterrel már tapasztalt példák nyomán új szellemet hozott az építés- és közmunkaügyi minisztériumba. A felszólaló társai nevében is igéretet tett arra, hogy továbbra is jó munkákat lesznek a népi demokráciának.

Fontos újítás az OTI járulékkifizetésénél

Fontos határozatot hozott a Gazdasági Főtanács a sokgyermekes családok érdekében. Kimondta, hogy háromnál több gyermek esetén a családfő a háztartási alkalmazott után nem tartozik OTI járulékok, sem illetményadót fizetni.

A háztartási alkalmazott természetesen azért az OTI tagja marad és minden ezzel járó kedvezményben részesül.

HIREK

— A jövő héten a Székely patika tart éjjeli szolgálatot.

— **Református istentiszteletek.** Délelőtt 9 órakor prédikál Kalap Gyula konventi missziói lelkész, délután 7 órakor Gőnczy Sándor. — Külterületen prédikálnak: Borogyánban és Törökszigeten Nagy Lajos, Békés-Földváron és Pecén Vágó István, Rosszerdőn és Diteren Egeresi László, Tarhoson és Berkén dr. Szabó Lajos, Gyurban és Kamutkertben Boros János.

— **Tildy Zoltán** köztársasági elnök vasárnap Tiszaközdőra utazik, ahol nagy ünnepség keretében adják át a lakosságnak a teljesen újjáépített felut. A köztársasági elnök kíséretében részt vesz az ünnepségen Rajk László belügyminiszter, akinek nagy része van az árvától elpusztított falu újjáépítésében, valamint Darvas József építésügyi miniszter.

— **A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság** július hó 1-én, csütörtökön délután 7 és 9 órai kezdettel 1 és 150 forintos olcsó helyárakkal érdekes, szórakoztató előadást rendez a „Barátság Mozgóban”. Jegyek elővételben kaphatók a Püski fele könyvkereskedésben a Hangya szövetkezetben, valamint a Szakmaközi Bizottságnál.

— **Kovács Imrét** mandátumfosztásra javasolta a Ház összeférhetetlenségi bizottsága. Kovács Imre a múlt novemberében egyhónapi tanulmányi szabadságot kért az országgyűléstől, mikor azt megkapta, külföldre távozott és azóta nem jelentkezett. Nyilvánvaló, hogy nem is akar visszatérni. Jelenleg Svájcban könyvet ír Magyarországról. Hogy ennek a könyvnek mi lesz a tartalma, az világosan kitünik azokból a demokráciaellenes cikkekből, amelyeket Kovács Imre eddig a svájci lapokban írt. Az összeférhetlenségi bizottság javaslata legközelebb az országgyűlés plenuma elé kerül.

— **Lúgkő a henteseknek.** Az Országos Közellátási Hivatal utasította a községi előjáróságokat, hogy a megindított lúgkőakcióból a hentes és mészárosiparosok készletében lévő hulladékszirtak hátszében főzése céljából a hulladékszirt 20 százalékanak megfelelően lúgkővásárlási engedélyt adjanak ki. A Közellátási Hivatal felhívja a hentes- és mészárosiparosokat, hogy a zsiradékot egységes bejelentés mellett az illetékes községi előjáróságoknál a lúgkővásárlási engedélyek átvételére jelentkezzenek.

— **Nylon állászó női kabátok és női kész ruhák** Huppert József cégénél.

— **Igy is lehet?** Ernst István érdi tejüzemvezető ellen már több esetben volt eljárás, mert nagyobb mennyiségű szódbabikarbonát és vizet kevert a tejbe. Ezért megtiltották neki, hogy Budapestre szállítson. Ernstnél ilyenformán nagymennyiségű teje megmaradt s úgy gondolta, hogy tejtermékeket állít elő. Busás haszon reményében nagymennyiségű vegyianyagot használt fel és ennek folytán 15.000 liter tej elromlott. Ernst az elromlott tejet a Dunába öntötte. Ernst rövidesen a munkásbíróság elé kerül.

x Meghívó. Az Egyesült Elemzési Munkások Intéző Bizottsága meghívja a malomipari, husipari, élelmiszeripari, vendéglátóipari munkásokat az 1948. évi június hó 27-én délelőtt 10 órakor a volt Szociáldemokrata Párt helyiségében tartandó közös taggyűlésre. A taggyűlésen központi előadó is részt vesz.

x Mateosz fuvarvállalás. Tisztelettel értesítjük a fuvaroztató közönséget, hogy Mateosz teherautókra fuvarvállaló iroda: Széchenyi-tér 9. (Kereskedelmi Kör: Hivatalos órák: 9-2 és 4-6 óráig. Minden fuvert gyorsan, pontosan és olcsón bonyolítanak le. Elvállalunk az aratás ideje alatt keresztördást is. *Mateosz hírdelése.*

— Befizési tanfolyam. Folyó évi augusztus hó 30., 31. és október 1-én a vármegyei népelelmiszeri előadónál Békésen nyári befizési tanfolyamot tart. A tanfolyamon résztvenni szándékozók az MNDSZ békési szervezete vezetőségénél jelentkezzenek.

x Meghívó. A Békés-Rosszterdói Gazdasági Gépszövetkezet július hó 4-én délután 2 órakor az I. Olvasó-körben közgyűlést tart. Targyszorozat: 1. Új alapszabály elfogadása. 2. Zárószámadás. 3. Esetleges indítványok Az ügy fontosságára való tekintettel a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az Igazgatóság.

— Felhívás ebadó fizetésre. Ertesíti az előjáróság a lakosságot, hogy ebadó fizetési kötelezettségének minden felszólított egyén sürgősen tegyen eleget, különben a legszigorúbb behajtási eljárás indul meg ellenük, ami tetemes költséggel jár.

— Ki akar fajbaromfit? Közönséges értesíti az előjáróság, hogy a hároméves terv keretében kiosztásra kerülnek izlandi és nemesített magyar fajta baromfik fehér, sárga kendermagos színváltozattal, azok kivül gyöngyösök, kacsalélek, pulykafélék. Jelenkezni július 8-ig a községháza 2. sz. irodájában.

x Nyíri Lajosné táncitanító június 29-én, kedden délután 5 órakor kezd meg a Bérházban nyári baba és gyermek tanciskoláját. A diáktanfolyamra is lehet jelentkezni a tanórákon.

Gumibélyegzők megrendelhető a békési Petőfi-nyomdában.

— Hibakiigazítás. Június 20-iki számunkban a kamutkerüi beiktatással kapcsolatban azt írtuk, hogy az átadás ünnepség után a gazdák megvendégelték a munkálatnál dolgozókat. Annak közlésére kérék fel lapunkat, hogy a munkásokat nem a gazdák vendégelték meg, hanem a Kamutkerüi Olvasókör vezetősége.

— Kabátot lopott. Folyó hó 21-én a rendőrség elfogta D. Tóth Gábor Békés, VIII. 60. sz. alatti lakost, aki egy télikabátot lopott. Miután már a nevezett volt gyanúsítva lopással, ügyét átadták az államügyészségnek eljárás végett.

9 forint a jegyes porcukor fogyasztói ára

A pénzügyminiszter június 12-én a Magyar Közlönyben megjelent rendeletével a hatósági jegyellátás céljaira forgalomba kerülő porcukor belföldi fogyasztói eladási árát kg-ként 9 forintban állapította meg.

— A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége értesíti tagjait és a hadigondozottakat, hogy a féltüze-lőre, szénre és fára az igénylések és előfizetések jegyzését megkezdte. Felhívja az érdekelteket, hogy igénylésüket és az előfizetést legkésőbb július hó 15-ig tegyék meg a Szövetség irodájában. (Ligetli pavilonban.) Ugyanakkor közli, hogy befizetés- és lekvarlózás céljára szükséges barackra szintén megtehetik az igénylésüket.

x Pénzügyőrök és italmérők mérkőzése. Június 5-én elmaradt labdarúgó mérkőzést június hó 29-én, Péter és Pál napján délután 5 órakor tartják meg. Előre vásárolt jegyek érvényesek. Minden jegyhez 1 pohár sört díjtalanul szolgálnak.

— Gyapjuátvétel. Közönséges értesíti az előjáróság, hogy az 1948. évi gyapjuátvételt a MOSZK tagszövetkezetei útján gyűjti be. Ezek szerint a gyapju átadása céljából forduljanak a helybeli szövetkezetek után a Békéscsabai Földmívelő Szövetkezethez.

— Felvételi hirdetmény. A Népi Kollégiumok Országos Szövetségének Kossuth Lajos közgazdász kollégiuma, (Budapest, XI., Kelenhegyi-ut 34. sz.) felvételt hirdet az 1948-49. tanévre. Jelentkezhetnek mindazok a szegénysorsú paraszt, munkás és értelmiségi származású fiúk és lányok, akik a gimnáziumot, vagy más középiskolát legalább jó eredménnyel elvégezték és tanulmányukat a budapesti Közgazdasági Egyetemen akarják tovább folytatni. Tagdíj havonként 5-30 Ft. ezért a kollégium lakást és teljes ellátást ad.

SPORT

KOSÁRLABDA
B. MÁV—KASE

Női B. II. bajnoki. Budapest.

A KASE csapata nem állt ki a békésiek ellen s így játék nélkül kapta meg a két pontot a B. MÁV. A B. MÁV lányok barátságos kihívásának sem tett eleget a KASE s így egymás között játszottak. Közben megérkezett az országos vidéki kapitány, Bodoky Károly, aki megragadva az alkalmat, a csehek ellen egy előkészítő edzést tartott velük, bemutatva a zónavédelem magasabb fokát, melylyel határozottan lehet elhárítani az ellenfél támadását. Útszámtól adott a Hradec Kralove válogatottjainak leforgására.

Ennek az utószámlának az értelmében az elmúlt héten négy edzésen készült a nemzetközi találkozóra.

LABDARUGÁS

MTE—B. MSE 3:0 (1:0)
I. o. bajnoki.

Két igen gyengén játszó csapat közül a szerencsésebb győzött. Már az első percben vezetéshez jut az MTE. 45 perc nem volt elég a kiegyenlítéshez. A második félidő első perceiben ismét az MTE szerez vezetést, majd 30 perc múlva ismét gyengén, nyíltan játéka jellemezte a mérkőzést. Elfogadható L. Szabó nyújtott.

Vasárnap délután 6 órakor BMSE—KOTE bajnoki

Rendőrök—Közszégházi tisztviselők barátságos mérkőzése szombaton délután 6 órakor. Belépődíj nincs.

Töltőtoll
javítás
dr. Püski könyvtárában

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Nagy Sándor—Kovács Juliannának leánya Julianna, Györfi Gábor—Jaknos Zsófiának leánya Erzsébet, Kokavecz Gyula Vagyos Rózának leánya Erzsébet, Rozália, Buzi Sándor—Czirok Juliannának leánya Julianna Zsuzsanna, Ferenczi Gábor—Oláh Eszternek (ikrek) Zsuzsanna és Mária, Hajnal László—Pocsai Eszternek fia László, Pocsai Lajos—Cs. Varga Juliannának leánya Julianna Ilona, Kállai János—Kocsor Irénnek leánya Irén, Baji Mihály—Harangozó Máriának fia Mihály, Somogyi István—Molnár Máriának fia Sándor, Sos András—Kovács Eszternek fia András, Horváth Károly—Durkó Erzsébetnek fia Mihály, Nagy István—Ilyés R-bekának leánya Erzsébet Magdolna, Csupor László—Csanádi Etelnek leánya Klára. (260)

Házasságot kötöttek: Lévi Ferenc—Kécskás Zsófiával, Amoros Károly Veres Juliannával. 78

Meghaltak: Domokos Istváné Fabián Julianna 66 éves, id. Hidvégi János 80 éves, özv. Somlyai Lajosné Budo Zsuzsanna 71 éves, Szekeres Imre 28 éves, özv. Kovács Józsefné Szilágyi Erzsébet 75 éves. (174)

"Barátság" Mozgó
Szombaton és hétfőn 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Makrancos hölgy
A legkíválóbb magyar vígjáték.
Főszereplők: Karády, Jávorka, Lehotay.
FIGYELEM! Kedden, Péter és Pál napján 3, 5, 7 és 9 órakor, SZERDÁN 7 és 9 órakor.
Magyar filmgyártás büszkesége
Néma kőbistor
Világhírű regény filmen.

Felhívás adóbevallásra

A 193.960—1948. VII. P. M. számú rendelet értelmében az együttes kereseti és jövedelemadó, tartsulati adó, vagyonadó és jövedelemtöbbletadó adatainak az 1948. évi bevallásukat június 30-ig kell beadni a községháza 17. sz. irodájában. Nyomatványok ugyanott kaphatók.

Nem kell együttes ker. és jövedelmi bevallást adni azoknak a kézműiparosoknak, akik 1947. évben elérték a 65. életévüket, valamint az I. járadékosztályba sorolt hadirokkantoknak, illetve polgári rokkantoknak, ha az 1947. évben legfeljebb egy tanoncot alkalmaztak.

Jövedelemtöbbletadó bevallást tartoznak adni azok, akiknek az egyes jövedelemforrások együttes összegéből a terhek lerovása után mutatkozó adóköteles tiszta jövedelmük egy hónapra eső átlaga az 1500 Ft.-ot meghaladja. A jövedelemtöbbletadó alapja az 1947. évben elért nyersbevételeiből számításba vett adóköteles tisztajövedelem.

Vagyonadó bevallást tartoznak adni azok, akiknek 1948. január 1-én adóköteles vagyontárgyaik értéke a 20000 forintot elérték, továbbá, akiknek az 1947. évre megállapított adóalapjuk 1948. június 1-ig nem vált jogerőssé.

A bevallás benyújtására, valamint a bevallási ívek kiállítására vonatkozó felvilágosítást a községháza 17. sz. irodájában lehet kapni. A bevallások benyújtására vonatkozó felhívás a községháza hirdető tábláján van ki-függesztve.

Mindaddig, míg a vagyonadót, a jövedelem-többletadót az első évben ki nem vetik, havonta előleget kell fizetni, melyet az adóalanyoknak kell kiszámítani s azt a hónap 15. napjáig adóötletmentesen lehet fizetni.

Békés, 1948 június 14.

Csókfalvi Andor jegyző.

Apróhirdetések

GABONAZSÁKOKAT békebeli minőségben, olcsó áron vehet **PINTER ANDOR** sarki textilüzletében.

Sürgősen eladó I., Hajó-utca 8. sz. ház. Bővebbet ugyanott.

Világos modern hálószoba bútor eladó Arany János-utca 14.

Békés-Erdei Vadászcsoporthoz tagokat vesz fel. Jelenkezni lehet Csapó Mihály erdőgazdálkodó VIII. ker.

Eladó II. Hosszúfoki-utca 2. számú ház, amely áll 3 szoba, 2 konyha, speiz, kamra és egyéb mellékhelyiségekből. Erdeklődni ugyanott.

Eladó egy Singer varrógép V. ker. Ady-utca 4.

Gyapju bérfozás, kártolás gyári kivitelben. Gyapju feldolgozó Békés- csaba, Széchenyi utca 6. Muzeummal szemben. 27

Eladó egy biliárdasztal Ács- vendéglőben.

Dobozon Kossuth-tér 12. számú ház vendéglővel együtt eladó.

Használt arany és ezüsttárgyakat, régipézeket a legmagasabb áron vesznek. Ravasz óraszermester.

Eladó egy férfi kerékpár és egy modern, mély gyermekkocsis Petőfi- utca 62. szám alatt.

Villanygőgök és villanyszerelési anyagok Nyeste vaskereskedőnél.

Egy ügyes fiút kifutónak, esetleg tanulóknak felvesz Nyeste János vaskereskedő.

26 hold ref. tanítók volt földjéből parcellákban is, 35 hold földjükből tanyával parcellákban is, 2, 4 hold pácén sürgősen, 2, 4 hold kaszálóban, 3 és fél hold telekmezőgyeeren, 5 hold nagyalási iskolánál, Babilon-sor 19, Kopasz-utca 10. sz., Pusztaszeri-utca 35. sz., Rothermore-utca 7. sz., Atilla utca 20. számú kisház, Jókai-utca 3. számú ház hely. Kossuth-utca, a vasút mellett egy ház hely. Bővebbet Gaborné ingatlanirodájában, Buzapiac

2 kocsit szalmát keresek sürgősen. Cim: Irányi-utca 20.

Eladó II. ker. Sip-utca 4. sz. ház. Értekezni ugyanott.

A soványhíti megállónál lévő 4 kishold föld eladó. Értekezni lehet Hidvégi-utca 1. sz., vagy Varga Sándor gabonakereskedőnél.

"Békés" Mozgó
Szombaton, vasárnap, és hétfőn
A cigány
Rendkívül jó magyar film.
Főszereplők: Rózsabegyű, Pataky, Zimányi Mária, Dajbukát Ilona, Bilicst.
Szombaton és hétfőn 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor
Kedden 3, 5, 7 és 9, szerdán 7 és 9 órakor
Zöld kakadu
(A békélok klubja)
Angol filmremek. Óriási izgalom.

BÉKÉS

A Nemzeti Pártot békésmegegyi lepi. Megjelenik minden vasárnap. Felelős szerkesztő: Püski Sándor dr. Felelős kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, dr. Püski Sándor könyvszobát. Telefon: 53.
Hirdetéseket felvesszünk péntek dé. o. 10 óráig. Előfizetés díja egy negyedévre 720 forint. Ársz. feldényonként 60 filler.
Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés.

II. évfolyam 27. szám

A v hata

és a kettő...
ujra a világot...
jába. Né...
ben jún...
vezetk...
zetteb...
kára t...
mak p...
sered...
mert a...
léköt...
veszt...
vezet...
a vagy...
gozók...
lette. A...
Berlin...
viszony...
szere, a...
tartozik...
a keleti...
Ezzel...
hatalm...
angol-...
ben a n...
nyes. B...
hatalm...
hevesen...
munkás...
bón áll...
Ezek...
ségess...
keletere...
értekez...
politikai...
varsói...
részes...
politikai...
nyugati...
tudatoss...
kettész...
területek...
jukul ép...
javaslat...
oldására...
és a vil...
hatalmi...
rendez...
Nemeto...
helyreál...
mányt l...
gal a...
békélok...
szállást...
ország...
támadás...
szemben...
Nem...
megcsal...
is teljes...
tása, h...
mint al...
Varsóba...
békélok...
magába...
rendez...
de egy...
dunai...
gazdálk...
zá lehet...
srdoss...
függetl...
szövetk...
házaja.